

تاریخ عثمانی انجمنی

کانون اول
۱۳۳۰

پیشگی سنه
نومبر ۲۹

مجموعہ سی

شاهانه فقره تاريخيه و ادبيه

مؤسس بنيان سلطنت عثمانى خان غازى حضرتلرندن فاتح
سلطان محمد خان حضرتلرينه قدر كچن شهزادكان حضراتنك صورت
تحصيللري حقنده تاريخلرده ايضاحات كوريله مز. بو بابده «على بن حسين
الاماسي» نك ۸۵۷ سنه سنده تركجه تاليف ايلديكي «تاج الادب» عنوانلى
رساله سنده كوريلن بر فقره ، سلاطين قديمه عثمانيه نك نونهالان روضه
سلطنت اولان شهزادكان حضراتنك تحصيل نعمت علوم و كمالات ايتلرينه
نه درجه لرده اعتنا ايتمش اولدقلرينه بر نمونه قيمتدار اولديغندن مذكور
فقره نك عينا نقل ودرجيله ترين سطور اولنور .

«تاج الادب» دن عينا نقل اولتان فقره

« يلديرم خنكار امير سليمان آدلو اوغلنى مكتبه و يرمش معلم دى
شاهزاده در ايو تربيت بولسون ديو زباده جه مشغول اولوب كوشمال
ايدرمىش .

بركون پادشاهزاده نك وجودى انجمنش . پادشاه ايتمش بن سنك
اوغلك دكلى يم؟ پادشاه ايتمش كه اوغلو مسين، تختك يراشنى و سلطنتك
آرايشى سين .

شهزاده ايتمش كه سن روم سلاطين سين و بن سنك اوغلو كم ؟ نيچون

خواجهم بنی سائر اوغلان اوشاق کبی دوکوب وایاغمی فلقهیه کچوروب
طابانمی چوق ایله دوکر مناسبت وارمیدر دیدی .
پادشاه ایتدی یارین سنک ایله وارهیم ؛ اول دانشمنده برایش قلایم که
ایشاره بکنزه مسون .

چون صباح اولدی . هان پادشاه معلمه بر خادم کوندروب
دیدیکم ؛ امیر سلیمانک دماغنده خلل وار فعلی ایو دکل ایمدی برازدن
وارسم کرک . بن سوبلدیکم کی هان کوز باش دیموب حمله ایله
اوزیمه سکر دوب اوغلانچقلمی قوالر کی بنی قوالاسون ، یتیشجک
برمقدار طوقوندرسون اما قتی قیاسون دیو محکم تنیه ایدوب اصهارلادی
والا ایش فساد وارر دیمش .

برازدن صکره پادشاه امیر سلیمانک اله یاشوب آلوب مکتبه کتوردی .

بو طرفده معلم دخی یانه برادب اغاجین حاضر ایتش ایدی .
پادشاه امیری کوروب ایتدیکه بره معلم ! بن سکا اوغلمی اوقومغه
ویردم سن نیچون بونی قول ایله برابر دوترسن وایاغنی فلقهیه کچوروب
دوکر سین دینجه هان ساعت معلم یرندن طور وکلوب پادشاهک کاه اتکنه
و کاه دیواره و کاه یره چات چات اوره اوره مکتبدن طشره چیقردی ؛
برایکیسنی ده شهزادهیه طوقوندیردی وقولندن یاشوب چکوب مسکنده
قرار ایتدردی .

بوکره امیر سلیمان ناچار و کریان وزار اپسم اولوب اوقومغه مشغول
اولدی .

چونکه اخشام اوه کلدی . پادشاه ایتدی ای اوغول خواجک نه یاوز
کشی ایمش . سنک اوچندن بنی دخی دوکدی . هان وار ادبکله اوطور
اوقومغه مشغول اول دیدی .

بوفقره لطیفه نک ییلدیرمدن صادر اولمش بر حرکتی تصویر ایتدیکنه
شبهه ایدنلر احتمالک بولنور واول آتشین خلقتدن بودرجه بر مطاوعتک
صدوری استبعاد اولنه ییلور ؛ لکن شجاعت میدانک مهیب برارسلانی

اولان ییلدیرمک فضیلت تحتکاهنک دخی لطیف بر سلطان اولدیغنه
افکار عمومی قانع اولمش اولمیدرکه تاج الادب مؤلفی بو صورتده نقش
صحیفه بیان ایتش اولسون .

*
*

ییلدرم سلطان یازیدخان حضرتلرینک وقفنامه لرنده بوجه بالاتریه
کورن امیرسلیمان چلی نك خط دست عالیرله شو موجز و مختصر عبارة
عریبه بشیوز سنك بریادکار قیمتدار اولق اوزره باقی و موجود در .

« شهد جمیع مایحویه . امیر سلیمان »

« ابن یازید خان سنه ۸۰۲ »

امیر سلیمان چلی نك برادرلری؛ چلی سلطان محمد خان ایله شهزاده
موسی و عیسی چلیلرک علامه شهیر مولانا شمس الدین محمد بن محمد الجزریدن
علم جلیل قرائندن اخذ اجازت ایلدکلری ، شریکلری علی پاشا ابن صفر
شاهک الیوم موجود و مجیز مشارالیهک خط عالیرله موشح بولسان
اجازتنامه بی نظیرندن اکلاشیلور .

مولانا شمس الدین جزرینک اجازت و یردکلری « طیه النشر »
عنوانی تألیف عالیری بیک بیتدن متجاوزدر .

شهزادگان مشار الیهک حاضر اولدقلری مجلس منور علمیده بر
کونده اصول و شرائطی اوزره تماماً قرائت اولنوب احراز فیض اجازت
بیورلمسی ، صفحات توارینجده کورلیان علمی و ادبی مفاخر ممتازة
ملیه دندر . اکر بوکی معالی شرف تحصیل حائز اولدینی اهمیت
نسبتده تلقی اولنورق ماضیدن مستقبله نقل و قوعات ایدن تاریخلره
کچمش اولسیدی اخلافک چشم اتباهنه نه عبرت آموز برمنظره عرض
ایدردی و کیم بیلیر نه مددبب آلائی و الائی شاهانه ترتیب و نه عالی
جمیعت فیوضات علمیه تشکیل بیورلمش اولدینی و نیجه فقرا و ضعفا

و اينام واراملك بوسور پررور علمى حرمتنه ابدال صدقات وافر
ايله استجلاب قلوبنه خدمت ايدلمش بولدينى تظاهر ايلردى .
ايسته شوسور فيضناك علمى تك برمدت ديللرده داستان اولمى طيبى
بولنان شهرت شايه سى، مرور ايام وازمان ارسنده محو اولوب كيتمش
اولدينى حاله بوكره اله كچن بركتاب نفيس اينجده علامه مشار اليك
خط دستيله شواجازنامه مخلص ميدانه چيقمش اولمله معالى مندرجاتيله
تنوير عيون مباهات ايدلك اوزره عينا درج و تحرير اولندى .

• صورت اجازتنامه •

الحمد لله الذى رفع قدر على الهمة بالكلمة الطيبة واهدى الى نبيه
محمد صبح صلاة بالصلات صبيه والى آله وصحبه اعذب السلام واطيبه
واحمد واعظم وبعد فقد عرض على الولد الفاضل المحصل الذكى اللوذعى
الاملى الارب الاديب شرف الفضلاء جمال الاذكياء سليل العلماء على پاشا
ولد المرحوم العلامة صفر شاه ابن امير خجنا [١] التبريزى المحتد، البور-
صوى المنشأ الرومى المولد ادام الله له السعادة ونوله وايى الحسنى وزياده .
جميع هذه الارجوزة المسماة بطيبة البشر من حفظه فى مجلس واحد
جرى فيه جرى جواد الخيل واقبل اقبال عوادى السيل شنف المسمع واخذ
من القلوب بالمجامع فاق بها الاقران واصبح بهمة العالية يعد من علماء القراء
افتخر به الزمان ولحق مع صفر سنه الشيوخ وتقدم الاعيان لئن استمرت به
همة لتضربن اليه الابل اعناقها من سائر البلدان .

وسمعا بقراءته مؤدبه ومعلمه والقائم مقام ابيه فيها يهذه ويفهمه الشيخ
الفاضل المحقق المجود الكاتب حميد الدين عبد الحميد بن احمد بن محمد الحسرو

شاہی والامراء الکبراء الاجلاء السعداء الموالی محمد چلبی وبھصطفی چلبی
وموسی چلبی بنو المقام العالی الملکی العادلی بایزید ابن المولی المرحوم
مراد خان بن المرحوم اورخان بن عثمان سلطان الممالک الرومیه الاسلامیه
خلد اللہ تعالیٰ ملکہ وابخی ابوبکر احمد اسعدہ اللہ والشیخ العالم الفاضل
المصری الناقل علاء الدین علی بن محمد بن بفش الدمشقی وفتای فارس
بن عبدہ الرومی وآخرون .

وصح ذلك وثبت يوم الاربعاء سادس ذی القعدة الحرام سنة ثمان مائه
وكتبه الفقیر محمد بن محمد بن محمد الجزری حامداً ومصلياً ومسلماً
عفا اللہ تعالیٰ عنہم بمنہ وعونه .

ترجمہ سی

حمد وصلاتدن صکرہ :

اساساً تبریزی فقط بلاد رومده طوغش ؛ بروسده یتشمش
فوق العاده عالم ، فاضل ، ذکی ، ادیب خواجہ زادہ (علی پاشا) - کہ
علامہ مرحوم (صفر شاہ بن امیر خواجہ) نک مخدوم عالیبردر -
(طیبۃ النشر) دنیلان قصیدہ نک تمامی بر مجلسده آتارک قوشمہ سی ،
جوشقون سیلرک آقہ سی کبی از بردن بکا عرض ایتدی ؛ قولاقلمزہ
اینجولر طاقدی ؛ کوکلمر مزی چکدی آلدی ؛ اقراشہ فائق ، علماء قرآندن
صایلمغہ لائق اولدیفنی کوستردی ؛ زمان آنکله اوکوندی ؛ کنجلیکلیہ
برابر بویوکلرہ قاورشدی ؛ برچوق آدلی ، صائی ذواتی دہ کچدی ؛ اگر
ہمنی بویلہ کیدہ جک اولورسہ جہانک ہر کوشہ سندن ہر کس قوشوب
آکا کلہ جکدر .

مشارالہ او قورکن معلمی ، مؤدبی ، پدری مقامہ قائم بولنان فاضل
محقق ، مجود ، کاتب ، بیوک عالم حمید الدین عبد الحمید بن احمد بن محمد
الحسرو شاہی ایلہ ممالک رومیہ اسلامیه نک سلطان ملک عادل بایزید

خان ابن المولى المرحوم مرادخان ابن المرحوم اورخان بن عثمان (خلدالله ملكه) حضرت تارينك شهزاده لرى امير كبير و جليل وسعيد محمد ، مصطفى ، موسى چلييلر، برده او غلم ابوبكر احمد (اسعده الله) برده بونسخنك ناسخى عالم و فاضل مصرى شيخ علاء الدين على بن محمد بن بفسن الشامقى ، كذلك اوشاغم فارس بن عبدالله الرومى [۱] و ديكر لرى ده ديكله ديلىر .

اشبوعرض [۲] طوغرى اولوب سكر يوز سنه هجر يه سنك ذى القعدة آينك النجى چهار شنبه كوفى وقوعه كلش وبوياز يلى ده (محمد بن محمد بن محمد الجزرى) كندى اليه ياز مشدر .

على اميرى

[۱] كئورلر ضبط ايدن بر پادشاه ذى شانك اوج كزیده شهزاده لریله بر كوله نك مجلس انور علمیده برلكده بولنه رق اخذ اجازت اغش اولسى شایان دقتدر .

[۲] علم حدیث و علم قرائت اصولنجه طلبه دن بریسنك كئابدن ویا از بردن هانكى بر اثرى اوقویه رق خواجه افندیك دیکلمسنه « عرض » دنیلوركه كرك اوقویان كرك دیکلین اواثرى روايت ایتكه مأذون وبوخصوصه اوقویان ایله دیکلین مساوی عد اولنور .